

Sygn. akt I ACa 447/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Ewa Głowacka
Sędziowie:	SSA Sławomir Jurkowicz SSA Małgorzata Bohun (spr.)
Protokolant:	Katarzyna Stalewska

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2013 r. we Wrocławiu na rozprawie
sprawy z powództwa **M. D.**

przeciwko **Skarbowi Państwa - Komisariatowi Policji w G.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze

z dnia 17 stycznia 2013 r. sygn. akt I C 598/12

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 stycznia 2013r. Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze oddalił w punkcie I powództwo M. D. przeciwko Skarbowi Państwa – Komisariatowi Policji w G. o zapłatę kwoty 78 tys. zł tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania za uszczerbek na zdrowiu spowodowany zachowaniem funkcjonariuszy ww. jednostki, w punkcie II sentencji zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 3.600,- zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W motywach swojego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wskazał, iż w świetle art. 417 § 1 k.c. powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, albowiem powód nie wykazał, iż do powstania uszczerbku na jego zdrowiu, obejmującego uszkodzenie w obrębie stawu kolanowego prawnego, doszło na skutek bezprawnego

zachowania funkcjonariuszy z Komisariatu Policji w G.. Całość zaś zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego stanowi podstawę do ustalenia,

iż do powstania tego uszczerbku doszło na skutek wykonywania przez Policjantów w granicach ich uprawnień i obowiązków czynności zatrzymania powoda.

Nie zachodziły również podstawy do uwzględnienia roszczeń powoda na podstawie 417⁽²⁾ k.c., gdyż sprzeciwiały się temu zasady słuszności, bowiem powód swoim nagannym zachowaniem sam sprowokował zgodną z prawem interwencję funkcjonariuszy policji.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód zaskarżając wyrok w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez uwzględnienie powództwa tj. zasądzenie od strony pozwanej kwoty 78 tys. zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia doręczenia odpisu pozwu i obciążenie pozwanego kosztami postępowania, ewentualnie

wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Zaskarżonemu wyrokowi powód zarzucił:

1. naruszenie art. 5 k.p.c. poprzez nieustanowienie dla niego pełnomocnika z urzędu, co pozbawiło go możliwości obrony jego praw,
2. naruszenie art. 448 k.c., w zw. z art. 24 k.c. w zw. z art. 417 k.c. poprzez odmowę przyznania zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych powoda, wzięcie w tym zakresie sytuacji ekonomicznej strony pozwanej oraz faktu, iż powód odbywał karę pozbawienia wolności,
3. naruszenie art. 6 k.c. w zw. z art. 23 k.c., 24 k.c. i 448 k.c. poprzez stwierdzenie, iż powód nie wykazał, aby pozwany naruszył jego dobra osobiste.

Nadto w uzasadnieniu apelacji powód zarzucił, iż sąd okręgowy wadliwie przeprowadził całe postępowanie dowodowe, opierając się wyłącznie na faktach przemawiających na korzyść pozwanego.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana reprezentowana przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie na rzecz Prokuraturii kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny przyjął za własne następujące istotne dla rozstrzygnięcia sprawy ustalenia faktyczne Sądu I instancji:

W dniu 21.01.2011r. w G. podczas patrolowania miasta funkcjonariusze policji z Komisariatu w G. zatrzymali powoda M. D., który był poszukiwany do odbycia kary pozbawienia wolności.

Po przewiezieniu go na komisariat policjanci przystąpili do jego przeszukania, w trakcie którego powód zachowywał się w sposób agresywny nawet mimo pouczenia o możliwości zastosowania środków przymusu bezpośredniego.

W trakcie próby obezwładnienia szarpiącego i wyrywającego się powoda, policjanci stracili równowagę i przewrócili się na powoda a jeden z nich upadł na prawe kolano powoda. Po tym zdarzeniu powód uspokoił się i zakomunikował, że boli go kolano. Założono mu kajdanki i przebadano alkoestem, który wykazał 1,25 mg/l a następnie przewieziono go do Ambulatorium Szpitala w G., gdzie stwierdzono jedynie stłuczenie kolana, nie stanowiące przeciwwskazań do osadzenia go

w (...). Z uwagi na fakt, iż powód nadal uskarżał się na ból prawej nogi, jeszcze

w tym, samym dniu wezwano do niego Pogotowie, które zabrało powoda do szpitala

w L., gdzie po prześwietleniu stwierdzono złamanie wyniosłości międzykłykciowej piszczeli prawej ze starym złamaniem brzeżnym kłykcia piszczeli, ponadto rozpoznano krwiak kolana prawego. Zdecydowano o pozostawieniu powoda na Oddziale Chirurgicznym, zastosowano leczenie - punkcję krwiaka i tutor gipsowy. Następnego dnia

(22.01.2011r.) przewieziony został do dalszego leczenia na Oddział Chirurgiczny Szpitala (...) we W., gdzie potwierdzono wcześniejszą diagnozę i kontynuowano leczenie do dnia 22.02.2011r. Następnie powód w stanie ogólnym dobrym został wypisany z oddziału i skierowany do oddziału ortopedycznego Szpitala (...), gdzie odbył rehabilitację.

Postępowanie wyjaśniające prowadzone w ramach struktur policji nie wykazało żadnych uchybień w postępowaniu policjantów w dniu 21.01.2011r.

Wszczęte na skutek zawiadomienia powoda śledztwo prowadzone pod sygn. 1 Ds. 432/11 w przedmiocie zdarzenia z dnia 21.01.2011r., zostało prawomocnie umorzone wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa. W trakcie śledztwa biegły sądowy lek. med. Z. K. sporządził opinię sądowo – lekarską, która wykluczyła możliwość powstania uszkodzenia kolana w warunkach opisywanych przez powoda tj. na skutek celowego kopnięcia w staw kolanowy od tyłu. Wskazano, iż do powstania uszkodzenia mogło dojść w warunkach opisywanych przez policjantów tj. przez przypadkowe przygnięcie powoda w trakcie jego obezwładniania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W sprawie było bezsporne, iż w trakcie zatrzymania powoda na Komisariacie Policji w G. w dniu 21 stycznia 2011r. doszło do zastosowania przeciwko niemu siły fizycznej, co spowodowało uszkodzenie jego prawego stawu kolanowego polegające na złamaniu wyniosłości międzykłykciowej piszczeli prawej.

Podstawę odpowiedzialności strony pozwanej - Skarbu Państwa za działania funkcjonariuszy Policji stanowi art. 417 k.c., zgodnie z którym za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

Z przepisu tego wynika, iż dla przypisania Skarbowi Państwa odpowiedzialności za naprawienie szkody niezbędne jest ustalenie, że działania, które doprowadziły do powstania tej szkody, były niezgodne z prawem.

Wbrew twierdzeniom powoda, za w pełni prawidłowe i dokonane w zgodzie z zasadami oceny materiału dowodowego wynikającymi z art. 233 k.p.c., należało uznać ustalenia Sądu I instancji, iż działania funkcjonariuszy skutkujące uszkodzeniem ciała powoda nie miały charakteru bezprawnego a zostały podjęte

w ramach wykonywania przez nich obowiązków służbowych w granicach wyznaczonych prawem. Powód nie podporządkowując się czynności przeszukania, swoim nagannym i agresywnym zachowaniem spowodował zastosowanie przeciwko niemu środków przymusu bezpośredniego, w trakcie których przypadkowo doszło do przygnięcia kolana powoda skutkującego stwierdzonym uszczerbkiem na zdrowiu. Wersja zdarzeń forsowana przez powoda, zgodnie z którą miał on zostać celowo kopnięty w staw kolanowy od tyłu, została w całości wykluczona przez biegłego sądowego lek. med. Z. K. w sporządzonej przez niego opinii. W zebranych materiale dowodowym potwierdzenia nie znalazły również zarzuty powoda, iż na skutek zaniedbań funkcjonariuszy nie udzielono mu po zdarzeniu odpowiedniej pomocy lekarskiej, czemu przeczy zgromadzona w aktach dokumentacja medyczna powoda.

Nie zasługiwały na uwzględnienie ogólnikowe zarzuty powoda, iż Sąd dokonując swych ustaleń oparł się jedynie na dowodach korzystnych dla strony pozwanej. Wskazać należy, iż swoje ustalenia Sąd I instancji czynił w sposób bardzo obszerny, wnikliwy, wszechstronnie analizując cały zgromadzony w sprawie i zaferowany przez strony materiał dowodowy, czemu dał wyraz w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. Sąd Okręgowy w sposób logiczny i przekonujący uzasadnił przyczyny, dla których odmówił wiary zeznaniom zawnioskowanego przez powoda świadka T. J. a także przesłuchaniu samego powoda, wykazując szereg niekonsekwencji w ich twierdzeniach a także sprzeczność z zasadami logiki

i doświadczeniem życiowym.

Należy mieć na względzie, że dla skutecznej polemiki z ustaleniami faktycznymi dokonanymi przez Sąd I instancji, nie jest wystarczające, przedstawienie przez powoda własnej, korzystnej dla niego, wersji wydarzeń, które miały miejsce w dniu w dniu 21 stycznia 2011 r. Powód musiałby wykazać, że Sąd I instancji dokonując oceny konkretnych dowodów uchybił zasadom logicznego rozumowania, czy doświadczenia życiowego lub wykazać, iż Sąd ten nie wziął pod uwagę określonych dowodów, z których wynikają konkretne okoliczności, czy też pozostają one w sprzeczności z tymi dowodami. Natomiast apelacja skarżącego pozbawiona jest argumentów, które mogłyby skutkować przyjęciem, że Sąd Okręgowy uchybił powyższym zasadom. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony – dotyczy to powoda – o innej niż przyjął Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena Sądu (por. Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego pod red. T. Erecińskiego, tom I, wyd. 4, Warszawa 2012, s. 1098).

W świetle powyższego, należało stwierdzić, iż wobec braku bezprawności czynów funkcjonariuszy Policji skutkujących uszkodzeniem ciała powoda, nie zachodzą podstawy z art. 417 § 1 k.c. do obciążenia Skarbu Państwa obowiązkiem naprawienia wynikłej stąd szkody.

W pełni należy również podzielić stanowisko Sądu I instancji, iż nie zachodzą także przesłanki do zasądzenia od Skarbu Państwa dochodzonych roszczeń na podstawie art. 417² k.c., albowiem sprzeciwiają się temu względy słuszności. Na aprobatę zasługuje prezentowana przez Sąd I instancji wykładnia powyższego przepisu, poczyniona w oparciu o orzecznictwo Sądu Najwyższego, iż dla oceny, czy zasada słuszności uzasadnia w konkretnej sprawie przyznanie stosownego odszkodowania, nie bez znaczenia pozostaje zachowanie się samego poszkodowanego, zwłaszcza gdy do rodzącej szkodę interwencji organów państwowych dochodzi na skutek naruszającego zasady współżycia społecznego zachowania poszkodowanego (por. uchwała SN z dnia 15 lutego 1971 r., III CZP 33/70, OSNCP 1971, nr 4, poz. 59). Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż do uszkodzenia ciała powoda nie doszłoby, gdyby nie jego agresywne zachowanie podczas zatrzymania, zmuszające policjantów do dokonania obezwładnienia powoda.

Za zupełnie niezrozumiałe należy uznać zarzuty powoda, iż odmawiając przyznania zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych wzięto pod uwagę sytuację ekonomiczną strony pozwanej oraz fakt, iż powód odbywał karę pozbawienia wolności. Okoliczności te nie miały wpływu na rozstrzygnięcie sprawy a Sąd Okręgowy w ogóle nie powoływał się na nie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Na koniec należało wskazać, iż na uwzględnienie nie zasługiwał również zarzut apelującego, iż został on pozbawiony możliwości obrony swych praw ze względu na odmówienie przyznania mu pełnomocnika z urzędu. Jak wynika z akt niniejszej sprawy postanowienie o oddaleniu wniosku powoda o ustanowienie dla niego pełnomocnika z urzędu zostało wydane na posiedzeniu niejawnym w dniu 9 maja 2012r. (k. 20) i wraz z jego pisemnym uzasadnieniem oraz pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia na nie zażalenia, zostało mu doręczone w dniu 18 maja 2012 r. (k: 21, 22). Powód nie zaskarżył niniejszego orzeczenia, a tym samym należało uznać, że zaakceptował argumentację wskazaną w jego uzasadnieniu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia ani jego uchylenia i na podstawie art. 385 k.p.c. apelację w punkcie 1 sentencji oddalił.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 zd. 1 k.p.c. mając na uwadze, iż powód przegrał sprawę

w całości a zatem powinien zwrócić stronie pozwanej koszty poniesionego przez nią zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

MW